

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

10 februarie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2020, declarat de avocatul Grigore Botnaru în numele părții vătămate și civile Gasnaș Gheorghii, în privința inculpatului

Mardari Petru xxxx.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 06.06.2019 – 01.07.2020,
instanța de apel: 17.07.2020 – 21.09.2020,
instanța de recurs: 08.12.2020 – 10.02.2021.

Asupra recursului menționat, Colegiul Penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 01 iulie 2020, cauza fiind examinată conform prescripțiilor din art. 364¹ Cod de procedură penală, *Mardari Petru* a fost condamnat pe art. 287 alin. (1) Cod penal la 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității și în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 140 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Potrivit art. 84 alin. (1) Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 240 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

De la inculpat s-au încasat în beneficiul statului cheltuielile de judecată în sumă de 768 lei, pentru efectuarea rapoartele de constatare medico-legală nr. 201902P0839 din 16.03.2019 și nr. 201902D0661 din 01.04.2019.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Gasnaș Gheorghii prejudiciul material în sumă de 7966,83 lei și moral în mărime de 5000 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, la 06 martie 2019, aproximativ orele 23:30, Mardari P., aflându-se în loc public, și anume, în curtea blocurilor locative 32/7 și 32/8 din str. Xxxx, mun. Chișinău, acționând intenționat, din motive huliganice, încălcând grosolan ordinea publică și manifestând o obrăznicie deosebită față de societate, în prezența altor persoane, în urma unui conflict apărut spontan cu Gasnaș Gheorghii, l-a numit pe acesta cu cuvinte necenzurate, precum și a aplicat în privința ultimului violență fizică, exprimată prin îmbrânceli și lovituri cu mâinile și picioarele peste diferite părți ale corpului, astfel cauzându-i dureri fizice și vătămări corporale.

Acțiunile lui Mardari P. au fost încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal.

Tot el, la 06 martie 2019, aproximativ orele 23:30, aflându-se în loc public, și anume, în curtea blocurilor locative 32/7 și 32/8 din str. Xxxx, mun. Chișinău, acționând intenționat, în urma unui conflict apărut cu Gasnaș Gheorghii, i-a aplicat mai multe lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea feței și toracelui. Astfel, cauzându-i dureri fizice și vătămări corporale. Conform raportului de expertiză nr. 201902D0661 din 01 aprilie 2019, s-a constatat a fi traumă cranio-cerebrală manifestată prin contuzie cerebrală ușoară, fractură a osului zigomatic și a mandibulei pe stângă, excoriații în regiunea frontală, echimoză cu edem masiv la nivelul feței și gâtului, care au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect contondent dur și care condiționează dereglarea sănătății de lungă durată și în baza acestui criteriu se califică ca vătămare corporală medie.

Acțiunile lui Mardari P. au fost încadrate în baza art. 151 alin. (1) Cod penal.

Instanța a reținut că inculpatul a recunoscut vina integral și a solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Dat fiind că probele administrate dovedesc pe deplin vinovăția inculpatului, acțiunile acestuia urmează a fi încadrate în baza art. 287 alin. (1) Cod penal, ca huliganismul, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, însoțite de aplicarea violenței asupra persoanei, care, prin conținutul lor, se deosebesc prin obrăznicie deosebită și pe art. 152 alin. (1) Cod penal, ca vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată de dereglarea îndelungată a sănătății.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75 Cod penal, că inculpatul a săvârșit două infracțiuni mai puțin grave, însă a recunoscut vina și s-a căit sincer, solicitând examinarea cauzei în procedură simplificată, anterior nu a mai fost condamnat, nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă, aplicându-i pedeapsa cu muncă neremunerată în folosul comunității, în corespundere cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Ori, sancțiunea art. 287 alin. (1) Cod penal prevede amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 ore, sau închisoare de la 2 la 6 ani, iar sancțiunea art. 152 alin. (1) Cod penal prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 ore sau închisoare de până la 5 ani.

Prin aplicarea prevederilor art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite pentru art. 287 alin. (1) Cod penal vor fi amenda de la 412,5 până la 787, 5 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 până la 160 ore și

închisoarea de la 3 luni până la 2 ani, iar pentru art. 152 alin. (1) Cod penal - muncă neremunerată în folosul comunității de la 134 până la 160 ore și închisoare de la 3 luni până la 3 ani și 4 luni.

Totodată, instanța a statuat că partea vătămată Gasnaș G. a solicitat încasarea prejudiciului material format din cheltuielile de asistență juridică în sumă de 10.000 lei, asistență medicală și procurarea medicamentelor în mărime de 2766, 83 lei, costul paltonului și maioului deteriorate în urma maltratării de 4200 lei, în total suma de 16.966, 83 lei.

De asemenea, a solicitat încasarea prejudiciului moral în mărime de 200.000 lei și încasarea tuturor cheltuielilor pe care le va suporta în cadrul procesului dat.

Conform anexelor la acțiunea civilă: a bonurilor nr. 2294 din 07 martie 2019 în sumă de 578, 25 lei, nr. 0099 din 13 martie 2019 în sumă de 92, 95 lei, nr. 0006 din 13 martie 2019 în sumă de 130 lei, nr. 0048 din 21 martie 2019 în sumă de 764 lei, nr. 0086 din 28 martie 2019 în sumă de 143, 42 lei, nr. 0085 din 28 martie 2019 în sumă de 136, 46 lei, nr. 0021 din 31 martie 2019 în sumă de 35,59 lei, nr. 0036 din 31 martie în sumă de 173, 35 lei, nr. 0134 din 21 iunie 2019 în sumă de 217, 26 lei, nr. 0018 din 26 iunie 2019 în sumă de 397 lei, nr. 0006 din 02 iulie 2019 în sumă de 78, 55 lei și nr. 0036 din 02 iulie 2019 în sumă de 20 lei, suma totală de 2766, 83 lei a fost probată doar partea prejudiciului material ce ține de asistența medicală acordată și procurarea medicamentelor. Costul paltonului și maioului deteriorate în sumă de 4200 lei, nu a fost probat în niciun mod. Deși cheltuielile pentru asistența juridică în sumă de 10.000 lei, au fost probate prin bonul de plată nr. 366032 din 21 iunie 2019, acestea sunt nerezonabile, or, practica Curții Europene a Drepturilor Omului referitoare la cheltuielile de asistență juridică relevă că, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Avocatul părții vătămate nu a prezentat instanței o listă a lucrărilor executate și respectiv costul acestor lucrări pentru a-și întemeia suma de 10.000 lei, invocată de către reclamant în cererea de chemare în judecată.

La fel, partea vătămată Gasnaș G. a solicitat și încasarea prejudiciului material în sumă de 16.966, 83 lei, însă nu a prezentat dovezi care ar justifica cuantumul prejudiciului material total solicitat, urmând a încasa 2766, 83 lei pentru asistență medicală și procurarea medicamentelor, 2200 lei pentru deteriorarea paltonului și maioului și 3000 lei pentru acordarea asistenței juridice.

Conform prevederilor art. 2036 Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. (2) Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial. Potrivit prevederilor art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. (2) Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul,

restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Astfel, urmează a fi admisă parțial acțiunea civilă în partea prejudiciului moral, or, fiecare persoană care pretinde că a suferit, este în drept să-și estimeze prejudiciul adus, dar numai instanța de judecată este împuternicită de lege să aprecieze cuantumul prejudiciului moral, conducându-se de noțiunea reparării rezonabile, de circumstanțele cazului concret, de personalitatea părților, natura dreptului personal lezat și locul lui în sistemul de valori al persoanei, suferințele fizice, caracterul și gradul suferințelor psihice, măsura în care compensația bănească poate atenua suferințele fizice și psihice cauzate.

Deci, urmează a încasa din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate Gasnaș G. suma de 5000 lei cu titlu de prejudiciu moral. Ori, cea de 200.000 lei, este neîntemeiată și nerezonabilă.

3. Avocatul Grigore Botnaru a declarat apel, în numele părții vătămate și civile Gasnaș Gheorghi, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri în latura pedepsei, prejudiciului material și moral.

Apelantul a invocat că acțiunile inculpatului nu au fost corect încadrate, deoarece reieșind din materialele cauzei penale - plângerii depuse de partea vătămată, declarațiile date în calitate de parte vătămată, procesului verbal de confruntare, s-a constatat că inculpatul i-a cauzat leziuni cu un obiect dur contondent. Ori, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201902D0661 din 01.04.2019, leziunile corporale ale părții vătămate au fost cauzate în rezultatul acțiunii traumatice a unui obiect dur contondent, posibil în circumstanțele indicate.

Concomitent, la materialele cauzei a fost anexat extrasul din registrul de stat din care reiese, că la momentul maltratării, Gasnaș G. se afla în funcția de președinte a Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/325, fiind maltratată în virtutea funcției deținute, fapt ce reiese din declarațiile martorului Botezatu N.

Mai mult, în cadrul urmăririi penale și în instanță la data de 28.01.2010, inculpatul a recunoscut vina parțial, declarațiile fiind contradictorii cu cele din cadrul urmăririi penale, deci era inacceptabilă examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Instanța de fond, fiind informată despre faptul, că prin încheierea judecătorului de instrucție din data de 24.02.2020, plângerea apărătorului depusă în contextul art. 313 Cod de procedură penală a fost remisă instanței de fond spre examinare concomitentă cu cauza penală, a purces la examinarea cauzei în lipsa plângerii expuse, și nu s-a expus în niciun fel la argumentele acesteia.

Totodată, nicio sumă nu va recupera tragedia sufletească, dar pentru o satisfacție simbolică, este oportună încasarea acestei sume de 200.000 lei, ținându-se cont de toate împrejurările cauzei, rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, cât și comportamentul ultimului la momentul și după faptul săvârșirii infracțiunii.

În cazul recunoașterii parțiale a invinuirii aduse, nerestituirii pagubei morale și materiale părții vătămate, pedeapsa aplicată inculpatului este una prea blândă, ce nu corespunde personalității lui, atitudinii ultimului la momentul comiterii infracțiunii și după săvârșirea faptelor imputate.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2020, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Gasnaș G. cheltuielile pentru tratament de 2766, 83 lei, pentru asistență juridică – 11.000 lei și prejudiciul moral în mărime de 11.000 lei.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a reținut că împotriva sentinței, în urma judecării în procedura simplificată, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputând renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

În situația aplicării de către prima instanță a dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel este obligată să verifice în principiu îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod de procedură penală și nu poate reține o altă situație de fapt și o altă încadrare juridică decât cea reținută în rechizitoriu și de către prima instanță.

Astfel, cauza penală de învinuire a lui Mardari P. în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 152 alin. (1), 287 alin. (1) Cod penal a fost examinată în procedură simplificată, în baza prevederilor art. 364¹ Cod procedură penală.

În acest sens, instanța de fond a constatat că din probele administrate la faza de urmărire penală rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și denotă suficiente date cu privire la personalitatea acestuia, pentru a permite stabilirea unei pedepse, rechizitoriul în speță fiind întocmit în conformitate cu prevederile art. 296 Cod procedură penală, actele de urmărire penală nu au prezentat careva semne că ar putea fi lovite de nulitatea absolută, materialele dosarului penal nu conțin careva indici că la faza de urmărire penală ar fi fost încălcat principiul legalității în administrarea probelor, că ar fi fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția Europeană, faptele imputate inculpatului fiind just încadrate în conformitate cu dispozițiile prevăzute în Codul penal.

Sunt nefondate argumentele avocatului G. Botnaru invocate în susținerea poziției despre faptul că a fost încălcată procedura de examinare a cauzei în contextul art. 364¹ Cod procedură penală, pe motiv că, acțiunile inculpatului nu au fost corect încadrate, deoarece reieșind din raportul de expertiză medico-legală nr. 201902D0661 din 01.04.2019, rezultă că inculpatul i-a aplicat părții vătămate leziunile cu un obiect dur contondent. Or, prin ordonanța din 04.09.2019 a Procurorului, adjunct al Procurorului-șef al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Râșcani, Corneliu Bratunov s-a respins plângerea părții vătămate privind înlăturarea procurorului Lucia Andriuța de la reprezentarea acuzării de stat în instanța de judecată și modificarea învinuirii în sensul agravării lui Mardari P. de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) și art. 287 alin. (1) Cod penal.

Iar prin încheierea Judecătoriei Chișinău din 24 februarie 2020 s-a remis spre examinare Judecătoriei Chișinău, plângerea avocatului împotriva ordonanței procurorului adjunct al Procuraturii mun. Chișinău, șef al Oficiului Râșcani, Bratunov Corneliu din 04.09.2019.

La materialele cauzei a fost anexată cererea de recurs depusă de avocatul G. Botnaru, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău din 24 februarie 2020 în ordinea art.

313 Cod procedură penală, însă, nu a fost anexată nicio informație despre examinarea acestei cereri de recurs. La ședința de judecată din 02 iunie 2020, la Curtea de Apel Chișinău, avocatul G. Botnaru a solicitat anexarea ordonanței de refuz în pornirea urmăririi penale din 27.06.2019 emisă de Procuratura mun. Chișinău, sect. Râșcani, A. Dulgheru în baza plângerii lui Mardari P., depusă la 27.05.2019 pe faptul că partea vătămată i-ar fi rupt degetele de la mână și prin ordonanța în cauză s-a refuzat începerea urmăririi penale, plângerea fiind contestată, dar respinsă.

În conformitate cu art. 24 Cod procedură penală, urmărirea penală, apărarea și judecarea cauzei sunt separate și se efectuează de diferite organe și persoane. Instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, nu s-a stabilit incidența cărorva încălcări a dreptului la un proces echitabil invocat de către avocat, or, instanța de fond a creat părților în proces posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor, însă, reieșind din faptul că nu a administrat careva înscrisuri ca confirmare a celor invocate în ședința de judecată, prima instanță a examinat cauza penală în baza probelor și înscrisurilor anexate nemijlocit la materialele cauzei penale.

Sunt neîntemeiate și argumentele avocatului că la faza urmăririi penale, partea vătămată a fost privată de drepturile sale procesuale, dreptul la un proces echitabil, de a prezenta probe (instanța de apel atestă că aceste invocări sunt formale, or, pe parcursul urmăririi penale, organul de urmărire penală a respectat prevederile legale despre garantarea dreptului la un proces echitabil al părții vătămate, începând cu informarea acestuia despre pornirea cauzei penale, înregistrarea plângerii, recunoașterea în calitate de parte vătămată, audierea în calitate de parte vătămată, etc., cât și cu informarea despre finisarea urmăririi penale, de a înainta cerere de chemare în judecată (dreptul a înainta cerere de chemare în judecată nu a fost îngrădit de organul de urmărire penală, având în vedere faptul că partea vătămată nu a depus cererea de chemare în judecată la judecarea cauzei în instanța de fond), nu a fost informat despre finisarea urmăririi penale (instanța a reținut din materialele cauzei penale că, conform mențiunii din 27.05.2019 a Procurorului Lucia Andriuța, la data de 27.05.2019 a fost telefonată partea vătămată Gasnaș G. la numărul de telefon xxxx pentru a-l informa despre finisarea urmăririi penale, însă telefonul ultimului era deconectat, de a face cunoștință cu materialele cauzei penale (din materialele administrate la faza urmăririi penale, instanța de apel nu a reținut nici o cerere adresată organului de urmărire penală de către partea vătămată pentru a face cunoștință cu materialele cauzei, asemenea cereri au fost înaintate la faza judecării cauzei penale în instanța de fond), or, aceste alegații poartă un caracter formal, nu au fost confirmate prin careva probe pertinente și concludente, fiind combătute în totalitate prin materialele cauzei penale. Mai mult ca atât, instanța de apel a reținut că partea vătămată Gasnaș G. pe durata efectuării urmăririi penale a fost asistat de avocatul Gheorghe Ionaș, fapt confirmat prin mandatul cu Seria MA, nr. 1392857 din 05 aprilie 2019, partea vătămată renunțând la serviciile avocatului la judecarea cauzei penale în instanța de fond.

Tot sub aspectul contestării procedurii de examinare a cauzei în conformitate cu art. 364¹ Cod procedură penală, sunt nefondate și alegațiile avocatului Botnaru G. că inculpatul a recunoscut parțial vina, or, din conținutul cererii scrise depusă de inculpat,

prin care a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, cât și din procesul-verbal de audiere a inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorilor, s-a desprins că inculpatul a recunoscut integral vinovăția în comiterea infracțiunii incriminate, sincer s-a căit de cele comise. Deși inculpatul, fiind audiat la etapa urmăririi penale a recunoscut parțial vina, acest fapt nu constituie un impediment de a fi dispusă examinarea cauzei penale în procedură simplificată, atâta timp cât, la judecarea cauzei în prima instanță, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul prin înscris autentic a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, indicând că recunoaște integral vina și nu solicită administrarea de noi probe.

În temeiul circumstanțelor menționate supra, instanța de fond a respectat prevederile art. 364¹ alin. (1) și (4) Cod procedură penală la judecarea cauzei penale, astfel, a fost admisă cererea inculpatului privind examinarea cauzei penale în ordinea art. 364¹ Cod procedură penală, după care a purces la audierea inculpatului și dezbaterile judiciare. Deci, nu s-a constatat că opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii simplificate a fost viciată.

Pe lângă aceasta, la stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de fond a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării lui, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

În acest sens, se reține că infracțiunea prevăzută de art. 287 alin. (1) Cod penal, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1050 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani, iar infracțiunea prevăzută de art. 152 alin. (1) Cod penal, se pedepsește cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore sau cu închisoare de până la 5 ani. Conform art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, prin reducerea cu o treime a limitelor minime și maxime în cazul pedepsei cu închisoare și munca neremunerată în folosul comunității și de reducerea cu o pătrime în cazul pedepsei cu amendă, se impun noi limite la stabilirea pedepsei, după cum urmează: art. 287 alin. (1) Cod penal - amendă 412,5 până la 787,5 unități convenționale, muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 până la 160 ore și închisoare de la 3 luni până la 2 ani; art. 152 alin. (1) Cod penal - muncă neremunerată în folosul comunității de la 134 până la 160 ore și închisoare de la 3 luni până la 3 ani și 4 luni.

Deci, la stabilirea sancțiunii penale, instanța de fond a ținut cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei stipulate la art. 75 Cod penal, și anume, limitele speciale ale pedepsei prevăzute, gravitatea infracțiunii săvârșite, care se califică de art. 16 alin. (3) Cod penal, ca infracțiuni mai puțin grave, de forma vinovăției comiterii acestora prin intenție, dar și de reducerea limitelor de pedeapsă prevăzute de lege, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod procedură penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de circumstanțele cauzei legate de scopul și motivele faptei, de comportamentul inculpatului în timpul și după consumarea infracțiunii, or inculpatul anterior nu a fost tras la răspundere penală, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, drept circumstanțe atenuante fiind reținute săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave, iar circumstanțe agravante nu au fost stabilite.

Astfel, instanța de fond just a aplicat inculpatului pe art. 287 alin. (1) Cod penal pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 ore, pe art. 152 alin. (1) Cod penal pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 140 ore, iar în baza art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității.

Soluția instanței este întemeiată pe asigurarea principiului aplicării unei pedepse echitabile, pornind de la evaluarea gradului influenței pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului, apreciind obiectiv toate circumstanțele prezentei cauze. Or, nu s-a stabilit niciun temei de a interveni în soluția instanței de fond, în partea individualizării pedepsei penale, or, apelantul nu a invocat careva circumstanțe care să caracterizeze negativ personalitatea inculpatului, circumstanțe agravante la caz nu au fost stabilite, iar în ansamblu, pedeapsa penală aplicată de prima instanță este legală, întemeiată și echitabilă, atât pentru reeducarea inculpatului, cât și pentru menținerea ordinii de drept, în conformitate cu scopul preventiv sancționator al pedepsei.

Totodată, suportarea prejudiciului material în mărime de 2766,83 lei, adică cheltuieli pentru tratament, a fost confirmată prin probe certe - bonurile prezentate în cadrul ședinței de judecată.

Este neîntemeiată pretenția de 4200 lei pentru sinecostul paltonului și maioului deteriorat, deoarece nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente.

Urmează, însă, de încasat de le inculpat suma de 10.000 lei pentru asistența juridică acordată de avocatul G. Botnaru, deoarece a fost prezentat bonul de plată nr. 366032 din 21 iunie 2019.

Dar, suma de 5000 lei ca cheltuieli de asistență juridică pentru participarea avocatului G. Botnaru în cadrul instanței de apel, nu poate fi reținută ca fiind reală, necesară și rezonabilă.

În acest sens, reieșind din criteriile generale invocate în practica judiciară referitor la determinarea cuantumului compensației acordate, se atestată că la examinarea cererii de apel formulată de avocat, a avut loc doar o ședință de judecată, în cadrul căreia nu au fost înaintate careva cereri, însă nu au fost întreprinse alte acțiuni care să confirme implicarea avocatului, din care motive, se va încasa 11.000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

Conform art. 2037 Cod civil, mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate. La determinarea despăgubirii, instanța de judecată va tinde să acorde o despăgubire care, pe de o parte, are o mărime comparabilă cu cea acordată în mod obișnuit în împrejurări similare și, pe de altă parte, ia în cont particularitățile cazului.

Reieșind din prevederile legale enumerate supra, raportându-le la circumstanțele comiterii faptei și impactul asupra părții vătămate, consecințele survenite, atât pe plan

fizic, cât și psihic, ținând cont și de explicațiile reclamantului la formarea cuantumului prejudiciului moral solicitat, urmează de încasat de la inculpat în beneficiul părții vătămate 11.000 lei cu titlu de prejudiciu moral, acest cuantum fiind echitabil și proporțional în raport cu suferințele fizice și psihice care au fost provocate în urma acțiunilor infracționale ale inculpatului.

5. Avocatul Grigore Botnaru a declarat recurs ordinar, în numele părții vătămate și civile Gasnaș G., în care solicită casarea acestei decizii, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri în latura pedepsei, prejudiciului material și moral.

Recurentul a invocat că acțiunile inculpatului nu au fost corect încadrate, deoarece reieșind din materialele cauzei, inculpatul i-a cauzat leziuni părții vătămate cu un obiect dur contondent, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 201902D0661 din 01.04.2019.

Conform extrasului din registrul de stat, la momentul maltratării Gasnas G. se afla în funcția de președinte a Asociației Coproprietarilor în Condominiu nr. 55/325, fiind maltratată în virtutea funcției deținute, fapt ce reiese și din declarațiile martorului Botezatu N.

Mai mult, în cadrul urmăririi penale și în instanță la data de 28.01.2010, inculpatul a recunoscut vina parțial, declarațiile lui fiind contradictorii cu cele din cadrul urmăririi penale, fiind inacceptabilă examinarea cauzei în conformitate cu prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 24.02.2020, plângerea apărătorului depusă în contextul art. 313 Cod de procedură penală a fost remisă instanței de fond spre examinare concomitentă cu cauza penală, dar instanța a purces la examinarea cauzei în lipsa acestei plângerii și nu s-a expus în niciun asupra ei.

Totodată, nicio sumă nu va recupera tragedia sufletească, dar pentru o satisfacție simbolică, fiind oportună încasarea sumei de 200.000 lei, ținându-se cont de toate împrejurările cauzei, de rolul inculpatului în săvârșirea infracțiunilor imputate, cât și comportamentul ultimului la momentul și după faptul săvârșirii infracțiunii.

Pe lângă aceasta, în cazul recunoașterii parțiale a invinuirii aduse, nerestituirii pagubei morale și materiale părții vătămate, inculpatului i-a fost aplicată o pedeapsă prea blândă, ce nu corespunde personalității lui, atitudinii ultimului la momentul comiterii infracțiunii și după săvârșirea faptelor imputate.

Toate aceste argumente au fost ignorate de către instanța de apel, în contextul în care instanța de fond a examinat cauza contrar prevederilor 364¹ Cod de procedură penală, întrucât inculpatul vina nu a recunoscut-o integral, nu a fost de acord cu suma prejudiciului material, instanța stabilindu-i inculpatului a pedeapsă prea blândă în concordanță cu urmările infracțiunii.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală - instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Potrivit art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, eroare gravă de fapt constituie stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora.

Sub acest aspect, se reține că recursul avocatului este fondat în drept și pe temeiurile din art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale (*pct. 5. din decizie*).

Însă, în recursul respectiv, în pofida prevederilor enunțate, nu este specificat, în raport cu relevanțele concrete conținute în partea descriptivă a hotărârii contestate, asupra căror motive concrete invocate în apel nu s-ar fi pronunțat instanța de apel și care ar fi esența circumstanțelor și erorile de drept că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, acesta este expus neclar, instanța a admis o eroare gravă de fapt, dar raportată la exigențele art. 6 pct. 11¹) Cod de procedură penală, care i-ar fi afectat soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale, fiind omisă în totalitate și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens (*pct. 5. din decizie*).

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nu întrunește condițiile de conținut în partea vizată, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica și să se expună, apoi, asupra unor temeiuri neargumentate legal de recurent.

Ori, conform art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Totodată, potrivit art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut.

În al doilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică doar dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În această ordine de idei și în raport cu circumstanțele invocate în recursul ordinar, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite (*pct. 5. din decizie*), se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârii contestate, inclusiv cele reproduse în *pct. 4.* din prezenta decizie, relevă în mod concludent că instanța de apel, legal și întemeiat a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei în latura pedepsei aplicate inculpatului, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect luând în considerare prevederile art. 61, 75 Cod penal, 364¹ Cod de procedură penală, că pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia. În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu treime în cazul muncii neremunerate.

Deci, pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, corespunde principiului proporționalității și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane (*pct. 4. din decizie*).

Totodată, instanța de apel just a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind mărimea compensației pentru prejudiciul moral și material cauzat părții vătămate, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, corect ținând cont de prevederile art. 219 alin. (4), 220 alin. (3), 387 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 1423 Cod civil, conform cărora odată

cu sentința de condamnare, instanța de judecată, apreciind dacă sunt dovedite temeiurile și mărimea pagubei cerute de partea civilă, admite acțiunea civilă, în tot sau în parte, ori o respinge. La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, etc. Hotărârea privind acțiunea civilă se adoptă în conformitate cu normele dreptului civil. **Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată** în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. **Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată**, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*). Art. 6 din CEDO impune în special, în sarcina „instanței”, obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor propuse de părți, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora. Deși este adevărat că obligația motivării deciziilor, impusă instanțelor de art. 6 § 1 din CEDO, nu poate fi înțeleasă ca impunând formularea unui răspuns detaliat la fiecare argument (*hotărârea CtEDO, pct. 80-81, Perez c. Franței, Van de Hurk c. Țărilor de Jos*).

Mai mult, recursul declarat, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. din prezenta decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în partea stabilirii pedepsei și în latura civilă.

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura penală și civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune avocatul, este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar, la fel, este lipsită de orice temei legal.

Este de reținut și că, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală și nu se manifestă în favoarea acuzării. Conform art. 364 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală. Instanța de judecată admite, prin

încheiere, cererea dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și dacă sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse și procedează la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului. Prin urmare, argumentele recurentului că instanța urma să agraveze învuiuirea formulată inculpatului de procuror și că incorect a judecat cauza în procedura simplificată, nu au niciun suport legal.

Pe lângă aceasta, motivele invocate în recursul de pe rol au constituit deja obiect de examinare în instanțele de fond și de apel, fiind oferite răspunsuri argumentate în acest sens (*pct. 2. – 5. din decizie*), iar o altă opinie asupra probelor și circumstanțelor pricinii care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO, nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*).

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că inculpatului i s-au aplicat pedepse individualizate conform prevederilor legale, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

Potrivit art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, odată ce este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Grigore Botnaru în numele părții vătămate și civile Gasnaș Gheorghii, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 21 septembrie 2020, în privința inculpatului Mardari Petru xxxx, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată la 12 martie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

